

20²⁵

 Ouders
& Onderwijs.

DE STAAT VAN DE OUDER 2025

WAT
OUDERS
VINDEN

‘HET IS DE KLAS, STUPID’

Onlangs bleek uit onderzoek dat het in klassen in Nederland veel drukker is dan in andere landen. Dat wordt dan al snel gelinkt aan onze cultuur (van tegenwoordig), de opvoeding van ouders (van tegenwoordig) of het gebrekkige ‘klassenmanagement’ van de leraar (van tegenwoordig).

Waar niet over wordt gesproken is het feit dat Nederlandse klassen behoorlijk groot zijn vergeleken met klassen in het buitenland. De gemiddelde klassengrootte is 23 kinderen, een stuk meer dan de meeste Europese landen om ons heen. Maar, uit ons onderzoek blijkt ook dat 40% van de kinderen in een klas zit met meer dan 25 kinderen, en 5% zelfs in een klas met meer dan 30 kinderen.

In deze Staat van de Ouder onderzochten we of er grote verschillen zijn tussen ouders met kinderen in een grote klas, en andere ouders.

Waarderen zij het onderwijs anders? Het antwoord was overduidelijk: er blijkt een groot verschil in de beoordeling door ouders van de onderwijskwaliteit, de veiligheid op school en het plezier waarmee kinderen naar school gaan. Klassengrootte is voor bijna alle onderwerpen dé factor die het verschil maakt tussen een positief of een negatief beeld bij ouders.

De resultaten hiervan zetten aan het denken. Toch wordt klassengrootte bijna nooit genoemd in discussies over dalende onderwijsprestaties,

sociale veiligheid of mentaal welzijn van kinderen. We spreken in abstracte zin over sturing, schaalgrootte in het onderwijs, lerarentekorten, maar we vergeten soms waar alles begint en eindigt: een groep kinderen die samenkomt in een klas. Of deze kinderen met plezier naar school gaan en genoeg leren wordt bijna volledig bepaald door wat er in zo’n klas gebeurt. Door de leraar, door de kinderen en door de inrichting en staat van de fysieke klas zelf.

Ook leraren zeggen overigens al jaren dat hun werkdruk en werkplezier voor een groot deel samenhangen met de omvang van de klas. Logisch, zou je zeggen. Minder kinderen betekent meer tijd en aandacht voor ieder kind, meer rust

2025

in de klas, minder rapporten en nakijkwerk, en minder tien minutengesprekken. Toch investeren we vooral in het verminderen van lestijd en zoeken we de oplossing in allerlei randzaken.

Het is dan ook tijd dat de klassengrootte weer onderwerp van gesprek wordt. In de politiek én in de school. Dit is een van de belangrijkste knoppen om aan te draaien als we de onderwijskwaliteit, veiligheid en het mentale welzijn van kinderen willen verbeteren. Vaak wordt deze vurige wens van leraar, ouder en kind afgedaan als onhaalbaar en te duur. Luchtfietserij, want we hebben nou eenmaal geen leraren.

Maar wat als we die discussie nu eens omdraaien? Hoeveel meer mensen zouden graag leraar willen worden of blijven als klassen kleiner zijn? En wat als het nou eens echt de belangrijkste knop is om aan te draaien? Is het dan nog steeds zo gek om hier eens echt serieus werk van te gaan maken?

Lobke Vlaming

DIRECTEUR OUDERS & ONDERWIJS

INHOUD

DE STAAT VAN DE OUDER
IS EEN UITGAVE VAN
OUDERS & ONDERWIJS

 Ouders
& Onderwijs.

Hoofdstuk 1

KLASSENGROOTTE

PAGINA 6

Hoofdstuk 2

SAMENWERKING OUDERS EN SCHOOL

PAGINA 12

Hoofdstuk 3

KWALITEIT VAN ONDERWIJS

PAGINA 20

Hoofdstuk 4

WELZIJN EN PRESTATIEDRUK

PAGINA 26

Hoofdstuk 5

SCHOOLKOSTEN EN OUDERBIJDRAGE

PAGINA 32

Hoofdstuk 6

PASSEND EN INCLUSIEF ONDERWIJS

PAGINA 40

1

KLASSENGROOTTE

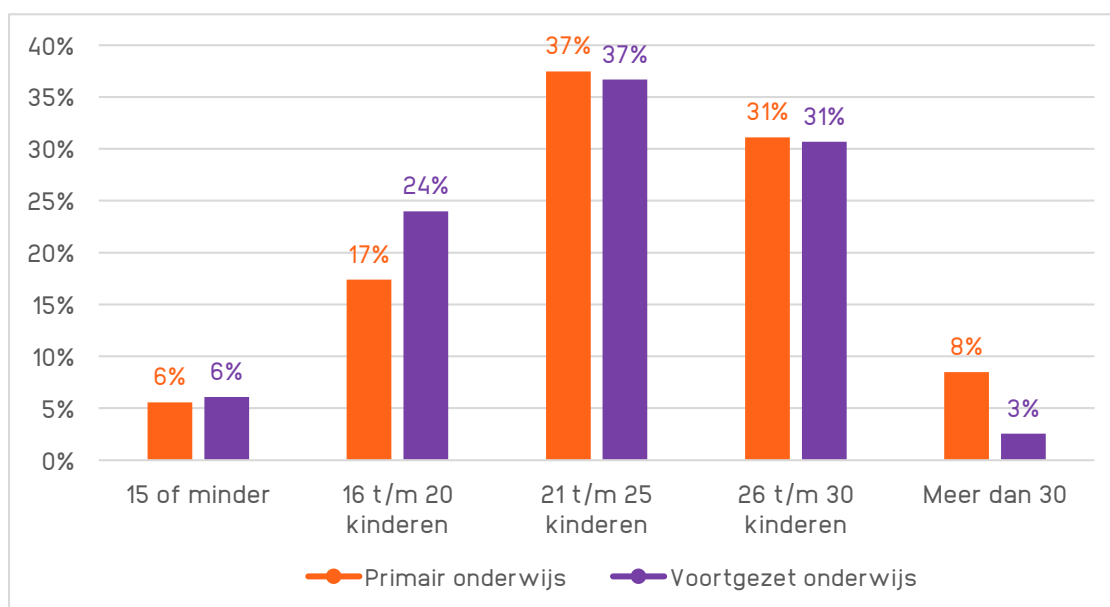
Hoe groot een klas is, is belangrijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Als een klas te groot is, heeft de leraar minder tijd om een leerling persoonlijke aandacht te geven. Daarnaast kan het met te veel leerlingen druk en rumoerig zijn en is concentreren moeilijker. In een kleinere klas kan de leraar sneller te hulp schieten en leerlingen makkelijker één op één begeleiden.

Het aantal leerlingen in een klas heeft dus invloed op de onderwijskwaliteit. Dit hoofdstuk gaat over klassengrootte. Wanneer vinden ouders een klas te groot? Hoe heeft klassengrootte invloed op de onderwijskwaliteit? En wat betekent de grootte van een klas voor plezier en veiligheid op school?

KLASSENGROOTTE

Veel kinderen zitten in een klas groter dan 25 leerlingen: 39% in het primair onderwijs en 34% in het voortgezet onderwijs. Een vergelijkbaar aantal zit in een gemiddelde klas van 21 t/m 25 kinderen. Er zijn ook een paar kleine klassen: 6% van de kinderen zit in een klas van 15 of minder kinderen.

Hoeveel kinderen zitten er in de klas van je kind?

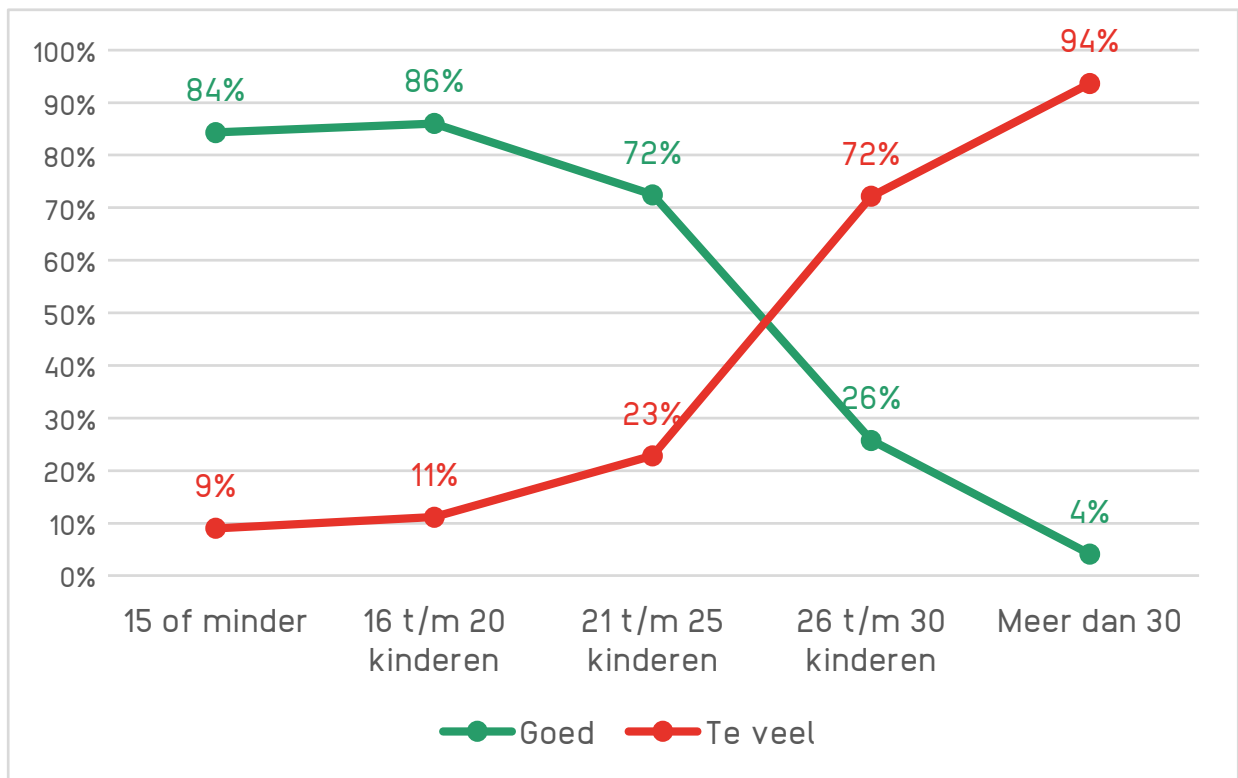

WANNEER VINDEN OUDERS EEN KLAS TE GROOT?

Een klas is volgens ouders te groot wanneer er meer dan 25 leerlingen in zitten. Het aantal ouders dat zegt dat de klas te groot is, groeit dan fors. Waar bij klassen van 21 t/m 25 kinderen 23% van de ouders de klas te groot vindt, stijgt dat naar 72% voor klassen van 26 t/m 30 kinderen en zelfs naar 94% bij klassen groter dan 30 kinderen. Slechts 4% vindt een klassengrootte van meer dan 30 nog goed.

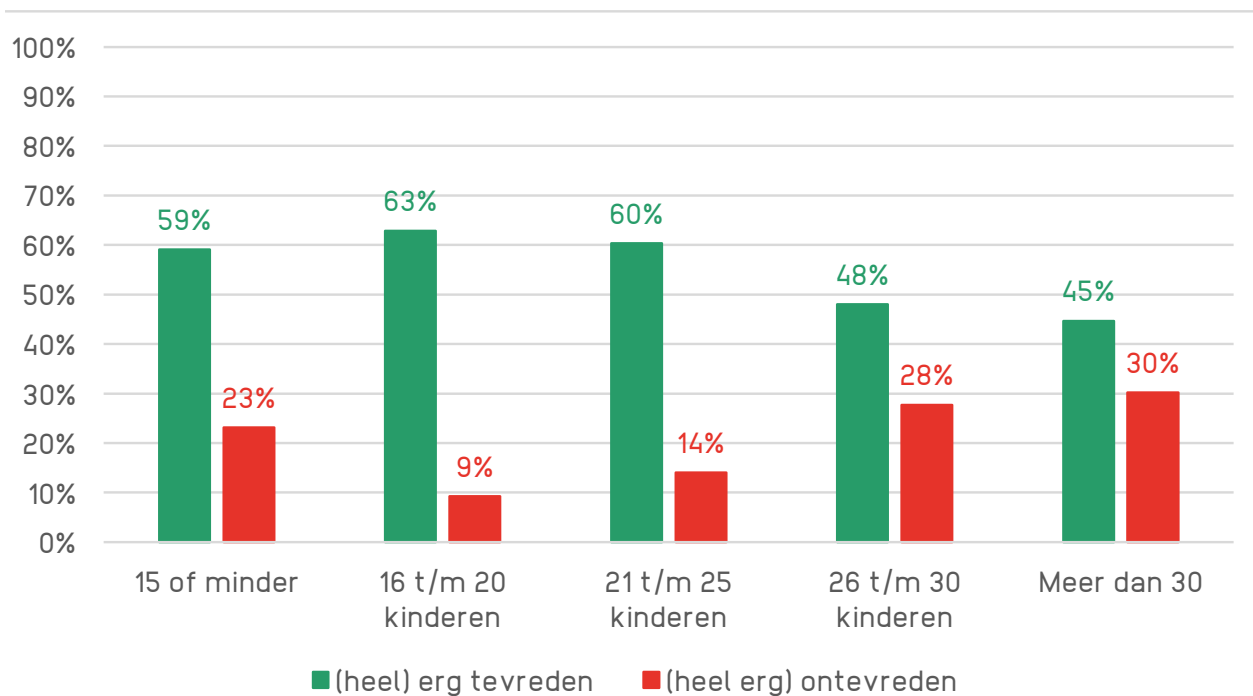
Wat vind je van het aantal kinderen in de klas?

SLECHTERE ONDERWIJSKWALITEIT IN GROTE KLASSEN

Hoe groter de klas, hoe slechter ouders de onderwijskwaliteit vinden. Bij een klas met 16 tot 20 leerlingen is 63% van de ouders tevreden over de onderwijskwaliteit en 9% ontevreden. Heeft een klas meer dan 30 leerlingen? Dan is nog maar 45% van de ouders tevreden en stijgt het percentage ontevreden ouders naar 30%. Toch geldt niet dat hoe kleiner de klas hoe beter de kwaliteit van het onderwijs wordt beoordeeld. Bij klassen van 15 of minder leerlingen groeit het aantal ontevreden ouders juist weer. Volgens ouders is de onderwijskwaliteit het hoogst bij klassen tussen de 16 en 25 leerlingen.

Wat vind je van de kwaliteit van het onderwijs?

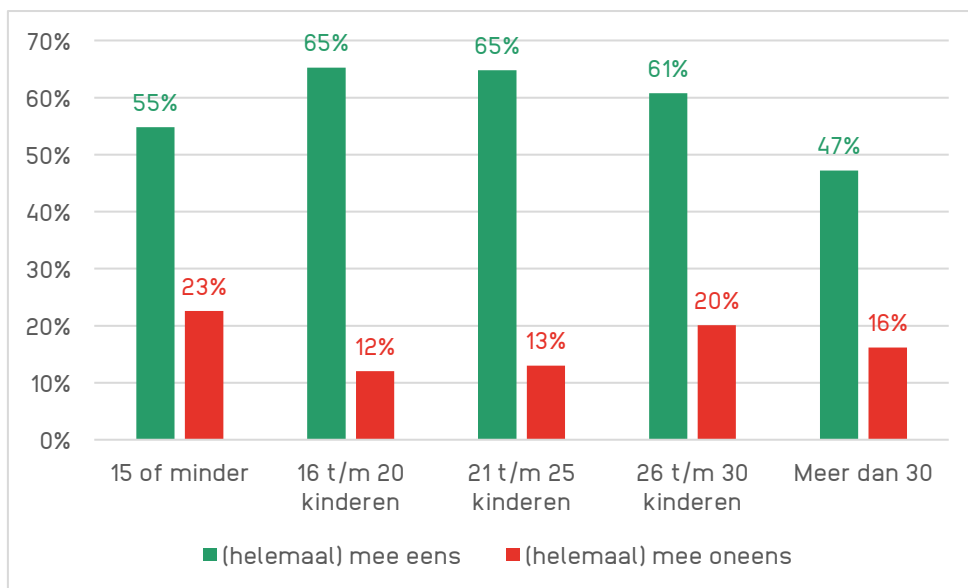

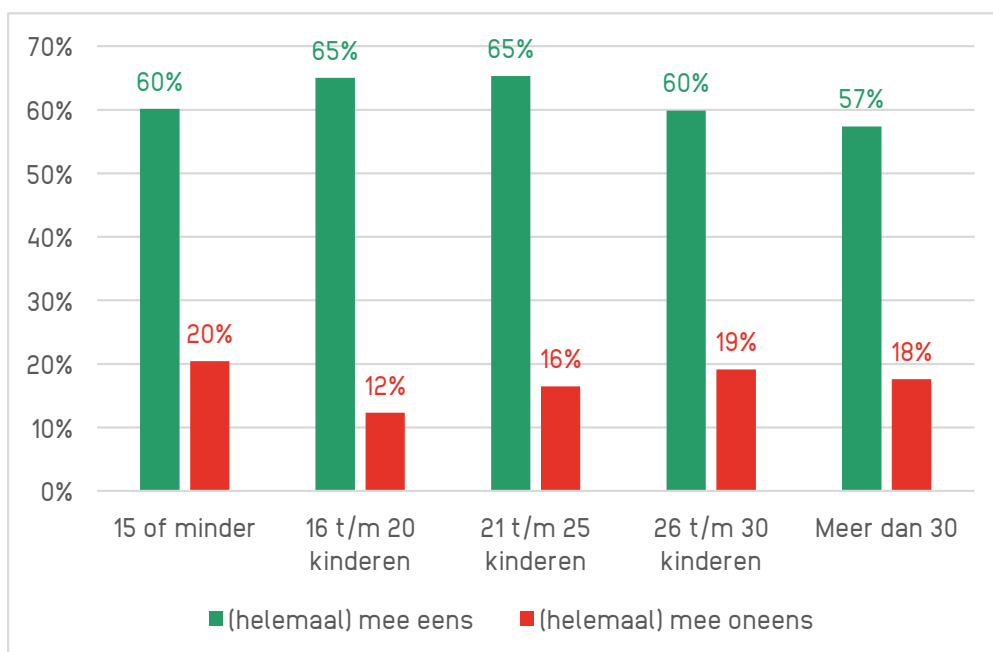
MINDER PLEZIER EN VEILIGHEID IN GROTE KLASSEN

Grote klassen hebben niet alleen effect op de onderwijskwaliteit. In klassen groter dan 25 leerlingen en kleiner dan 15 leerlingen zien ouders dat hun kind minder vaak met plezier naar school gaat en zien ze minder vaak een veilige omgeving.

De school biedt een veilige omgeving

Mijn kind gaat met plezier naar school

CONCLUSIE

Ouders zijn duidelijk: een klas tussen de 16 en 25 kinderen is ideaal. Ruim een derde van de kinderen zit echter in een klas met meer dan 25 leerlingen. Zo'n grote klas heeft niet alleen invloed op de onderwijskwaliteit, maar ook op het plezier en de veiligheid. Ouders geven aan dat hun kind minder plezier heeft en minder vaak een veilige omgeving ervaart.

2

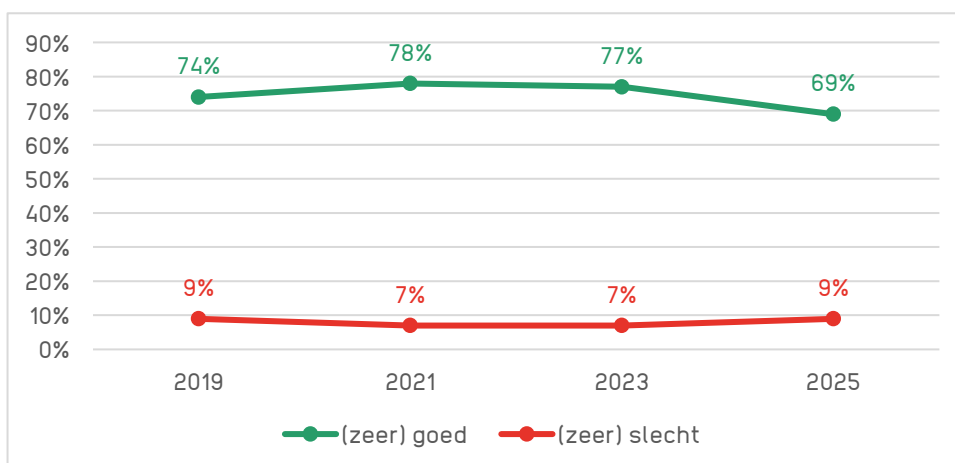
SAMENWERKING OUDERS EN SCHOOL

Een goede samenwerking tussen ouders en school is de basis voor een fijne schooltijd en betere schoolprestaties. Ook zorgt dit ervoor dat een kind zich goed kan ontwikkelen op school. Ouders kunnen betrokken zijn bij de school van hun kind door mee te praten tijdens overleggen of te helpen bij bijvoorbeeld schoolreisjes of voorlezen.

Ouders kunnen ook betrokken zijn bij het onderwijs van hun kind door thuis goede ondersteuning en handvatten te bieden. Dit hoofdstuk gaat over de samenwerking tussen ouders en school. Hoe beoordelen ouders de samenwerking met school? Voelen ze zich gehoord door de medezeggenschapsraad? En op welke manieren helpen ouders op school?

RELATIE OUDERS EN SCHOOL

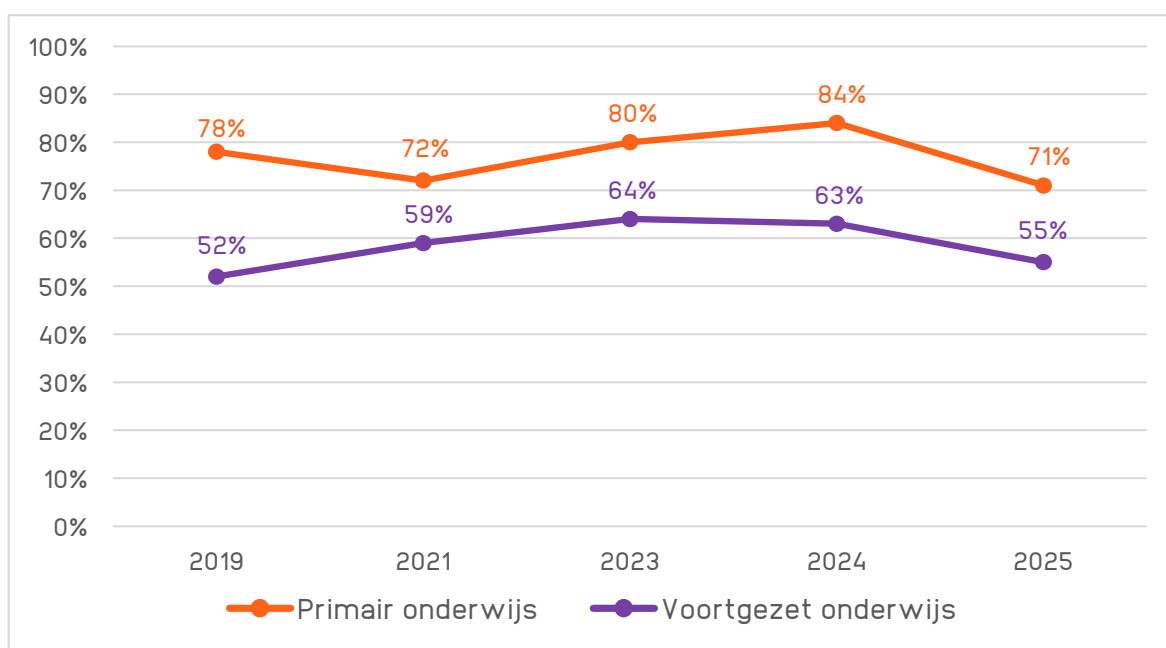
In de afgelopen jaren schommelde het percentage ouders dat de relatie met school (zeer) goed vindt, tussen de 74% en 78%. Deze groep voelt zich betrokken bij wat er op school gebeurt. Ook vinden ze dat ze genoeg informatie krijgen over wat er op school speelt. Minder dan 10% van de bevroagde ouders vindt de relatie met school slecht of zelfs zeer slecht. Helaas is het aantal ouders dat de relatie met school (zeer) goed vindt dit jaar gedaald, namelijk naar 69%.

RELATIE MET LERAAR OF MENTOR

De relatie tussen ouders en de leraar of mentor is verslechterd. Vooral in het voortgezet onderwijs valt dit op. Hier vindt nog maar 55% van de gevraagde ouders de relatie met de leraar of mentor goed of zeer goed. In het primair onderwijs is dit een stuk beter, maar liefst 71% van de gevraagde ouders vindt de relatie goed of zeer goed. Toch zien we ook daar een forse daling.

ouders zijn betrokken

Ouders zijn betrokken bij school. De grote meerderheid gaat naar ouderavonden en bezoeken optredens op school. Een behoorlijke groep ouders helpt de school ook concreet. Ze gaan mee met uitjes of excursies als begeleider, helpen bij evenementen of sportdagen, doen klussen op en rond school of zijn voorleesouder, bibliotheekouder of geven voorlichting over beroepen.

In het primair onderwijs helpt ruim 80% van de ouders wel eens op school. Bijna de helft van de ouders helpt een enkele keer op school en maar liefst een derde van de ouders helpt minimaal één keer per maand. In het voortgezet onderwijs helpt 43% van de ouders wel eens op school. Voor 30% van de ouders is dit een enkele keer per jaar en 13% helpt minimaal één keer per maand.

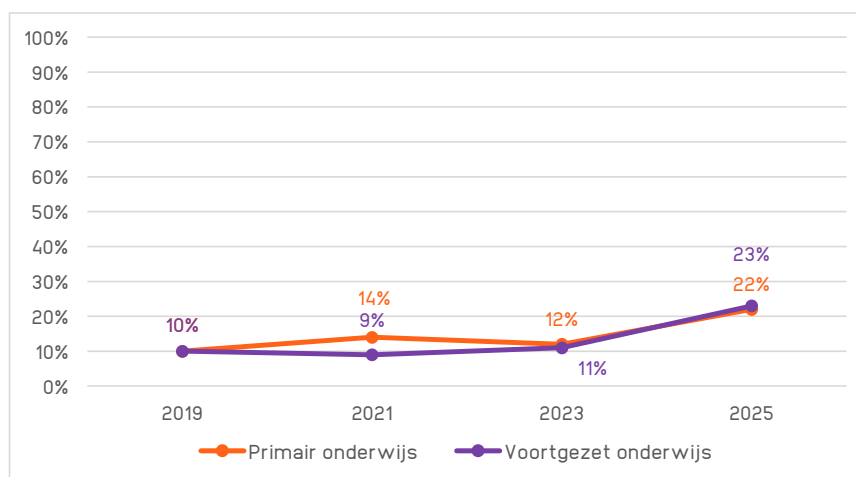
Wat doen ouders op school?

ouders willen vaker helpen

Veel ouders willen best vaker een handje helpen op school. Zo geeft 22% van de ouders met een kind in het primair onderwijs aan dat ze meer tijd willen besteden aan helpen op school. Ook 23% van de ouders met een kind op het voortgezet onderwijs steekt graag de handen extra uit de mouwen op school.

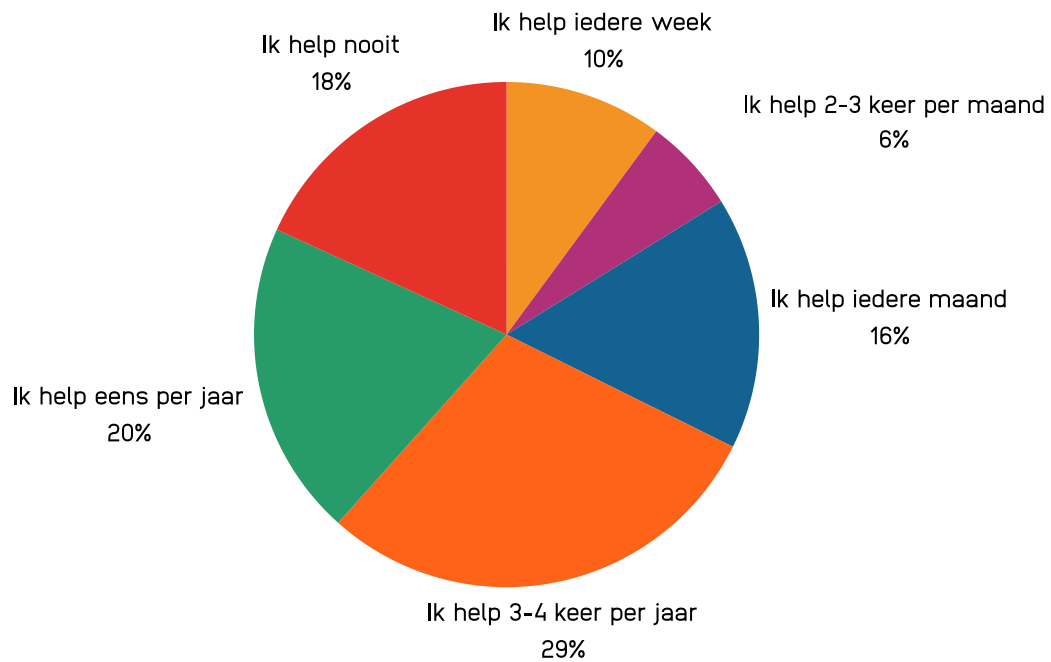
Ouders die meer tijd willen besteden aan activiteiten/rollen op school

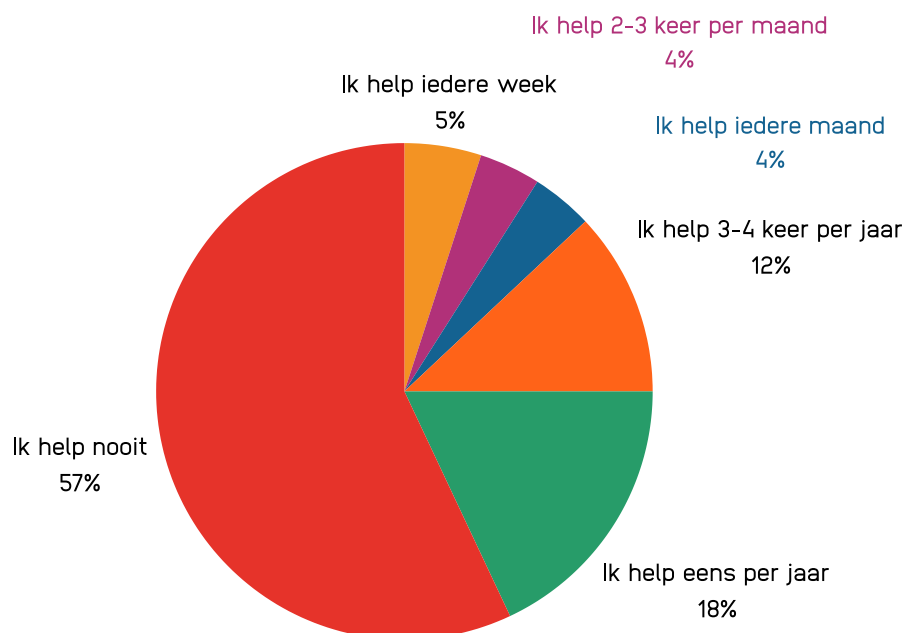

Hoe vaak helpen ouders op school?

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

- DE OUDERS & ONDERWIJS AWARDS -

INSPIRERENDE OUDERBETROKKENHEID: BEKROONDE VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

DE MEEST OUDERVRIENDELIJKE SCHOOL

In 2024 bestond Ouders & Onderwijs 10 jaar. Om dit te vieren, zijn we op zoek gegaan naar de meest oudervriendelijke scholen van Nederland. We zochten naar oudervriendelijke scholen die ouders betrekken bij het onderwijs aan hun kind, scholen die klaarstaan voor ouders, en scholen die begrijpen dat ouders en school samen meer kunnen bereiken. We reikten een award uit aan de winnaars van deze unieke wedstrijd. Deze zoektocht bracht veel positieve verhalen over ouderbetrokkenheid naar boven

WAT DOEN DEZE SCHOLEN GOED?

Scholen die van ouders veel waardering kregen voor de positieve samenwerking, hebben vaak een goed aanbod van cursussen en workshops voor ouders die extra informatie of echte hulp nodig hebben. Ze organiseren uitgebreide driehoeksgesprekken tussen leerling, ouder en mentor. Ook is er waardering voor ouders, bijvoorbeeld met een ouderbedankmiddag of een gezamenlijk startfeest aan het begin van het schooljaar. Er is sprake van eerlijke en transparante communicatie, en van denken in oplossingen: scholen geven met uitleg aan wat wel en niet mogelijk is.

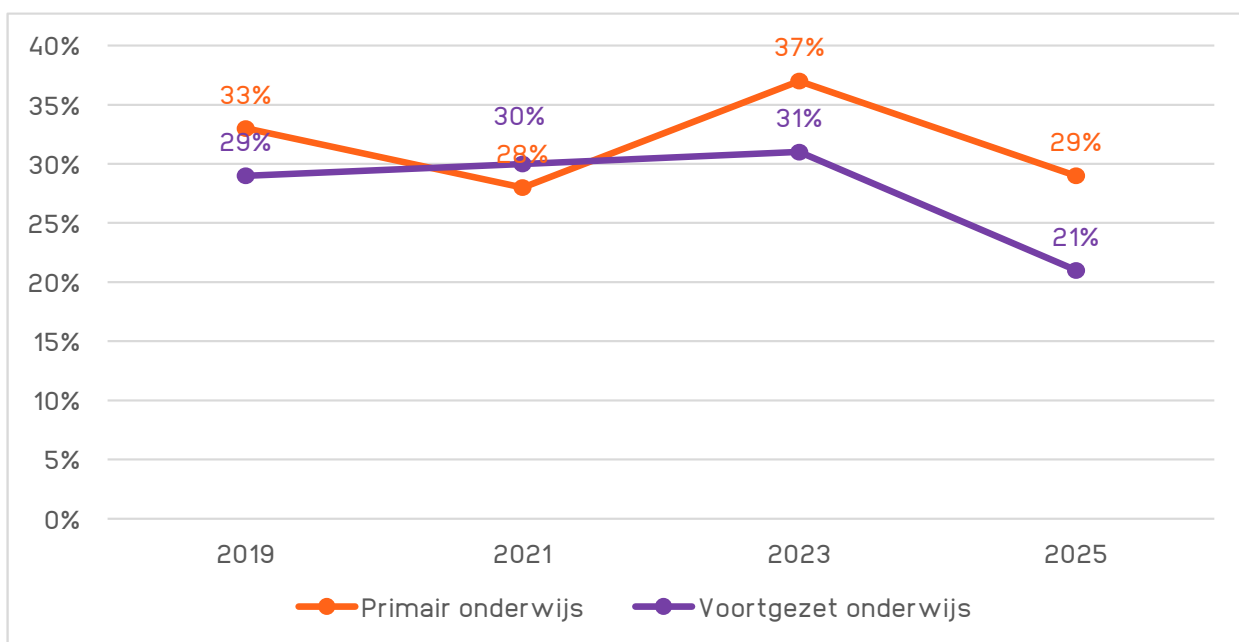
MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

De medezeggenschapsraad (MR) is een plek voor ouders om mee te praten over het schoolbeleid. Als andere ouders mee willen denken, is het belangrijk om te weten wie hen in de MR vertegenwoordigt. Zo kunnen signalen doorgegeven worden en kunnen ouders hun stem laten horen.

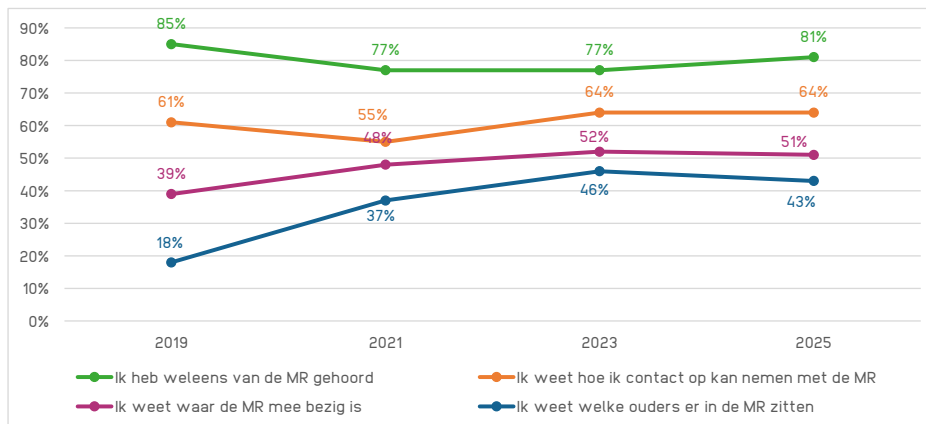
Het aantal ouders dat zich door de MR vertegenwoordigd voelt neemt echter flink af. In het primair onderwijs heeft slechts 29% van de ouders het idee dat de MR namens hen spreekt. In het voortgezet onderwijs is dat zelfs maar 21%.

Ouders lijken wel beter geïnformeerd over de MR, met name in het primair onderwijs. Zij zijn beter op de hoogte van de MR dan ouders met een kind in het voortgezet onderwijs. Ze weten vaker van het bestaan van de MR af, welke ouders erin zitten, hoe ze contact op kunnen nemen en waar de MR zich mee bezig houdt.

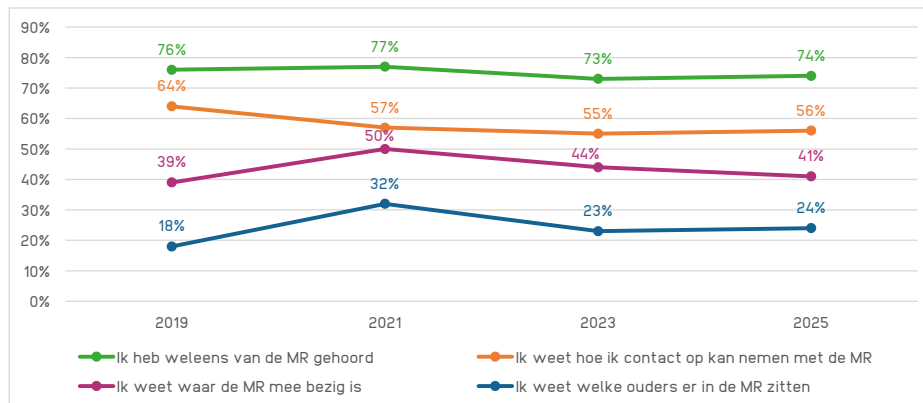
Ik heb het gevoel dat de MR namens mij spreekt

MR Primair onderwijs

MR Voortgezet onderwijs

CONCLUSIE

Een grote meerderheid van de ouders is tevreden over de relatie met school. Helaas wordt het contact met de leraar of mentor steeds minder positief beoordeeld. Ouders zijn wel heel betrokken op school. Veel ouders helpen regelmatig op school en ruim één op de vijf ouders wil zelfs graag meer helpen op school.

Over de MR lijken ouders steeds beter geïnformeerd, vooral op het primair onderwijs. Het aantal ouders dat zich vertegenwoordigd voelt door de MR neemt echter sterk af. Er ligt daarom een stevige opdracht aan MR-leden om dit tijt te keren door meer werk te maken van het informeren en betrekken van ouders bij hun werk.

3

KWALITEIT VAN ONDERWIJS

Al jaren blijkt uit verschillende onderzoeken dat de onderwijskwaliteit afneemt. Daarbij kampt de onderwijssector met een steeds groter tekort aan leraren en is er veel lesuitval. Ook blijkt uit o.a. onderzoek van de Onderwijsinspectie dat kinderen steeds minder goed lezen, schrijven en rekenen.

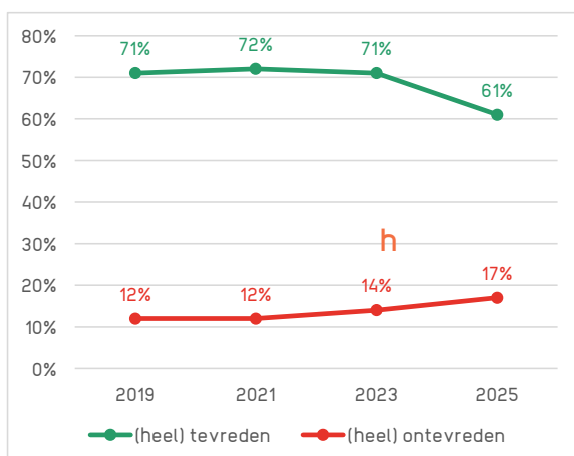
Wat merken ouders hiervan op de school van hun kind? Dit hoofdstuk gaat over wat ouders vinden van de kwaliteit van het onderwijs in Nederland.

Hoe ervaren zij die kwaliteit? Wat vinden ze van de aandacht voor de basisvaardigheden? En wat merken ouders van het lerarentekort?

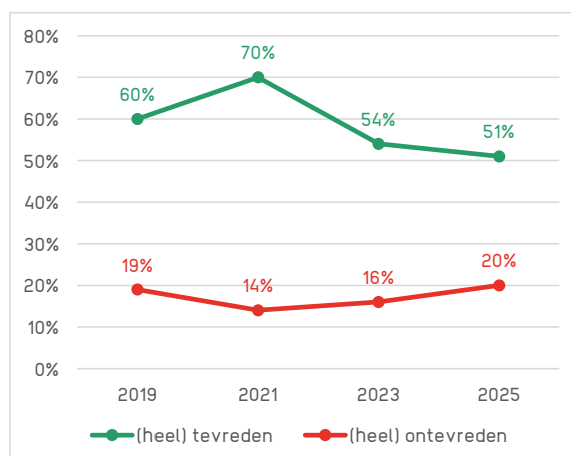
KWALITEITSBEOORDELING

Ouders hebben de indruk dat de onderwijskwaliteit daalt. Zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs zijn ouders minder tevreden over de kwaliteit van het onderwijs dan een aantal jaar geleden. In het voortgezet onderwijs is 20% van de ouders (heel erg) ontevreden over de onderwijskwaliteit. Slechts de helft van de ouders is tevreden.

Onderwijskwaliteit PO

Onderwijskwaliteit VO

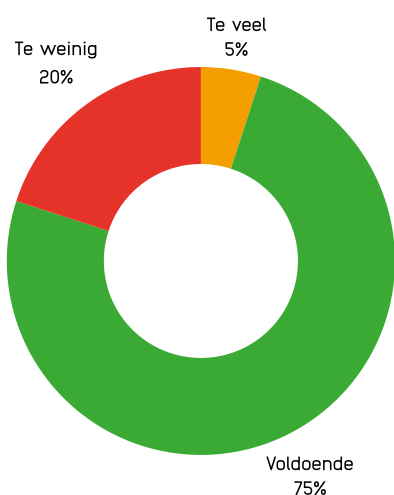

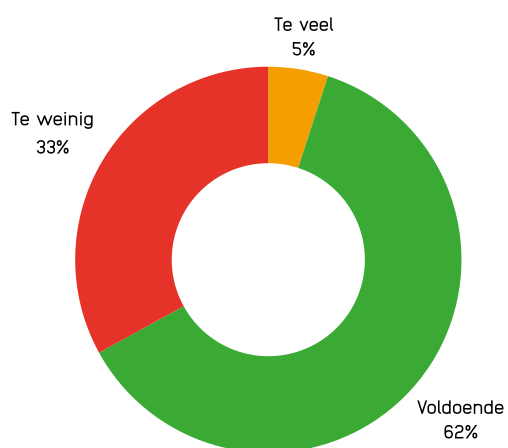
BASISVAARDIGHEDEN

Ouders met een kind op de basisschool oordelen vaker positief over de aandacht voor de basisvaardigheden dan ouders met een kind op het voortgezet onderwijs. Op het primair onderwijs zijn ouders grotendeels tevreden. Rond de 70% van de ouders vindt dat er voldoende aandacht is voor taal, rekenen, digitale geletterdheid en burgerschap. Voor ouders met een kind in het voortgezet onderwijs ligt dat percentage lager: rond de 60%.

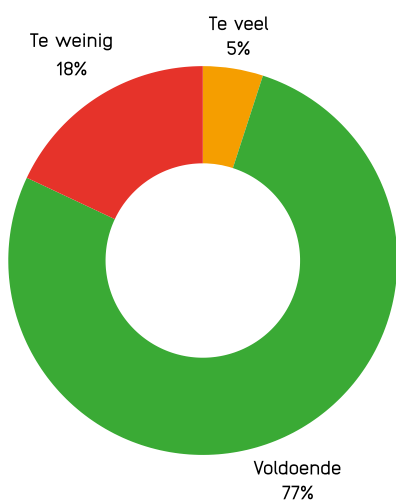
P0 basisvaardigheden TAAL

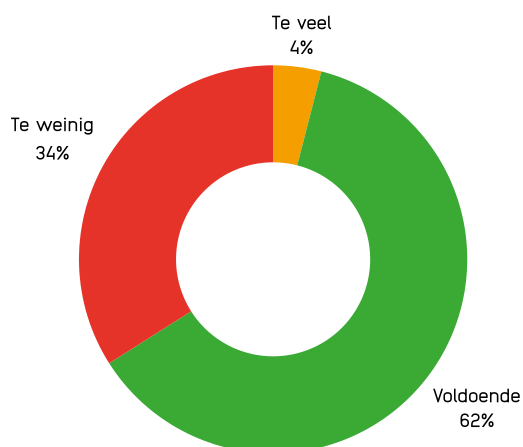
V0 basisvaardigheden TAAL

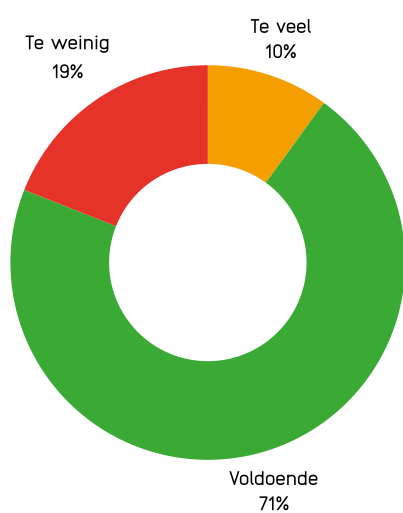
P0 basisvaardigheden REKENEN

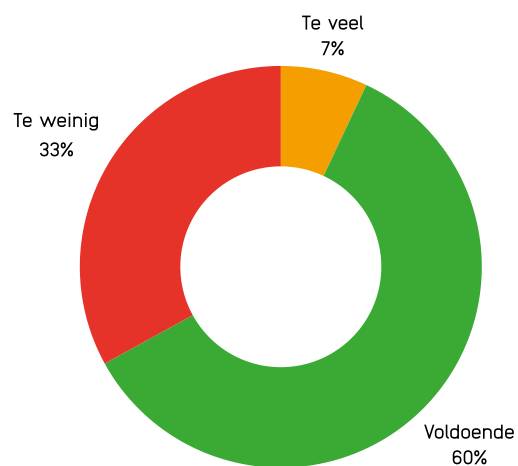
V0 basisvaardigheden REKENEN

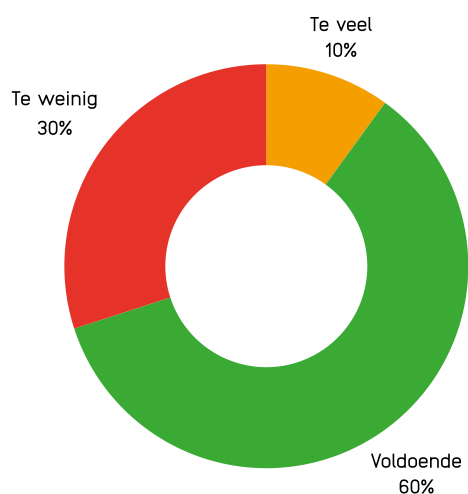
**P0 basisvaardigheden
DIGITALE GELETTERDHEID**

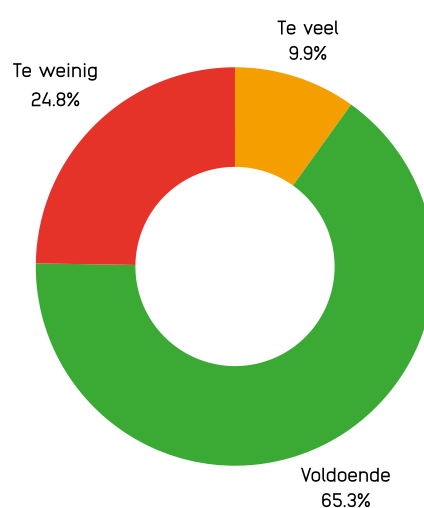
**V0 basisvaardigheden
DIGITALE GELETTERDHEID**

**P0 basisvaardigheden
BURGERSCHAP**

**V0 basisvaardigheden
BURGERSCHAP**

HET HOEFT NIET ALTIJD EEN GROOT GEBAAAR TE ZIJN

Ouders die de school van hun kind voor de Ouders & Onderwijs Awards nomineerden noemden juist ook kleine gebaren.

BIJVOORBEELD

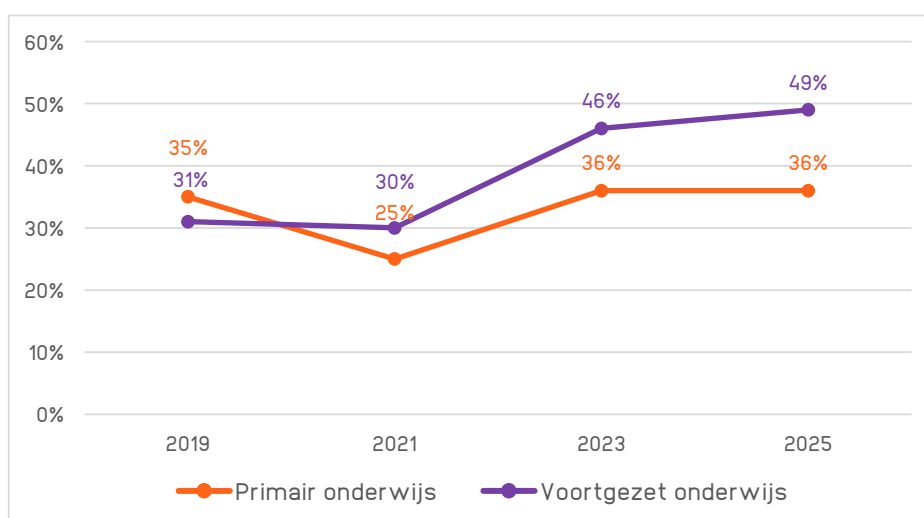
Een team dat laat merken dat ouders 'net zo belangrijk zijn als de kinderen in de klas'

Een team dat inzet op laagdrempelig contact: in het primair onderwijs zichtbaar aan het begin van de dag, in het voortgezet onderwijs snel en serieus in de reactie op ouders.

LERARENTEKORT

Ouders zien al jaren dat het lerarentekort toeneemt. Vooral in het voortgezet onderwijs merken ouders dit. Inmiddels geeft daar bijna de helft van de ouders aan dat er op de school van hun kind een lerarentekort is. Op het primair onderwijs is het tekort volgens ouders niet verder gestegen. Net als twee jaar geleden geeft 36% van de ouders aan dat er op de school van hun kind een lerarentekort is. Het blijft dus een fors probleem.

De school van mijn kind heeft een lerarentekort

CONCLUSIE

De verslechterde kwaliteit van onderwijs is in toenemende mate voor ouders zichtbaar. Nog maar de helft van de ouders met een kind op het voortgezet onderwijs is tevreden over de onderwijskwaliteit en ook op het primair onderwijs zijn ouders uitgesproken negatiever. Het lerarentekort blijft daarbij een groot probleem. Ouders merken dit in een derde van de basisscholen en de helft van de middelbare scholen.

Over de aandacht voor de basisvaardigheden zijn ouders over het algemeen, maar met name in het primair onderwijs, positief. Ongeveer een derde van de ouders met een kind in het voortgezet onderwijs ziet liever meer tijd voor deze vaardigheden.

4

WELZIJN EN PRESTATIEDRUK

Het is belangrijk dat een kind zich fijn voelt op school. In een veilige en prettige sfeer kan een kind zich beter ontwikkelen.

De afgelopen tijd was er veel aandacht voor toegenomen meldingen over onveilige situaties op school. Ook de invloed van prestatiedruk op het welzijn van kinderen blijft een actueel onderwerp van gesprek.

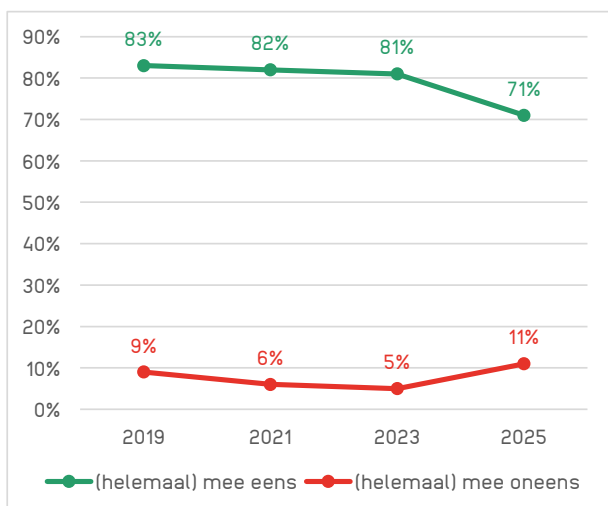
Een veilige en rustige schoolomgeving heeft dus invloed op hoe een kind zich voelt, zich ontwikkelt en hoe het op school gaat. Dit hoofdstuk gaat over welzijn op school en prestatiedruk. Gaan kinderen volgens hun ouders met plezier naar school? En hoe kijken ouders naar toets- en prestatiedruk?

PLEZIER OP SCHOOL

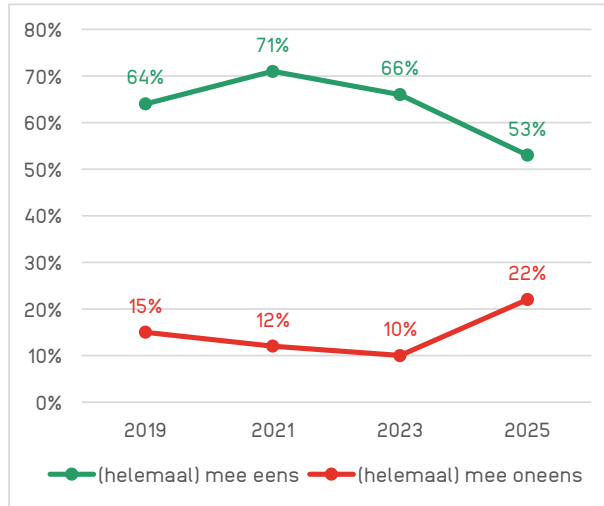
Hoewel de meerderheid van de kinderen nog steeds met plezier naar school gaat, zien we toch een flinke daling in het aantal ouders dat deze vraag positief beantwoordt. Vooral op het voortgezet onderwijs gaan steeds minder kinderen met plezier naar school: van 71% in 2021 naar 53% in 2025. Ruim één op de vijf ouders ziet dat hun kind helemaal niet met plezier naar school gaat. Het beeld op het primair onderwijs is iets positiever, maar ook daar is een daling te zien. Volgens ouders gaat 11% van de kinderen niet met plezier naar school.

Mijn kind gaat met plezier naar school

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

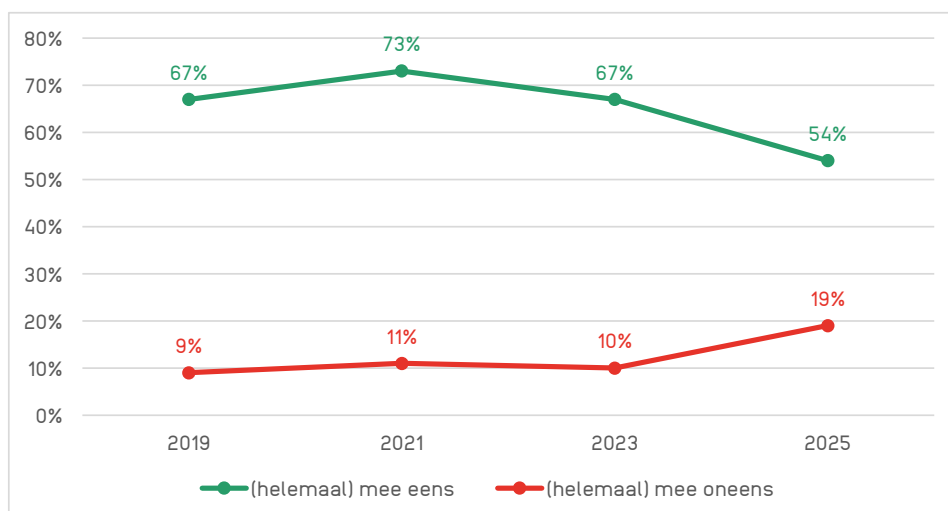

VEILIGHEID OP SCHOOL

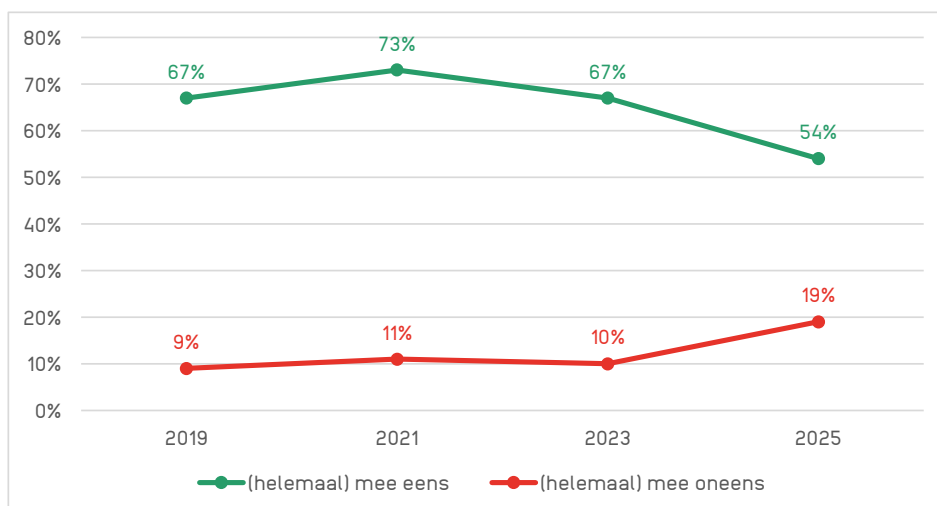
Een veilige schoolomgeving is een voorwaarde om goed te kunnen leren. Toch ervaren steeds meer ouders dat hun kind zich niet veilig voelt op school. Op de basisschool daalt het percentage ouders dat de school als veilige omgeving ziet van 79% in 2021 naar 68% in 2025. Ongeveer 1 op de 7 ouders ziet de basisschoolomgeving als onveilig. Op het voortgezet onderwijs is het beeld negatiever. Maar net iets meer dan de helft van de ouders vindt de schoolomgeving veilig, terwijl dat in 2021 nog 73% was. Bovendien zegt bijna één op de vijf ouders dat de veiligheid op school onvoldoende is.

De school biedt een veilige omgeving

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

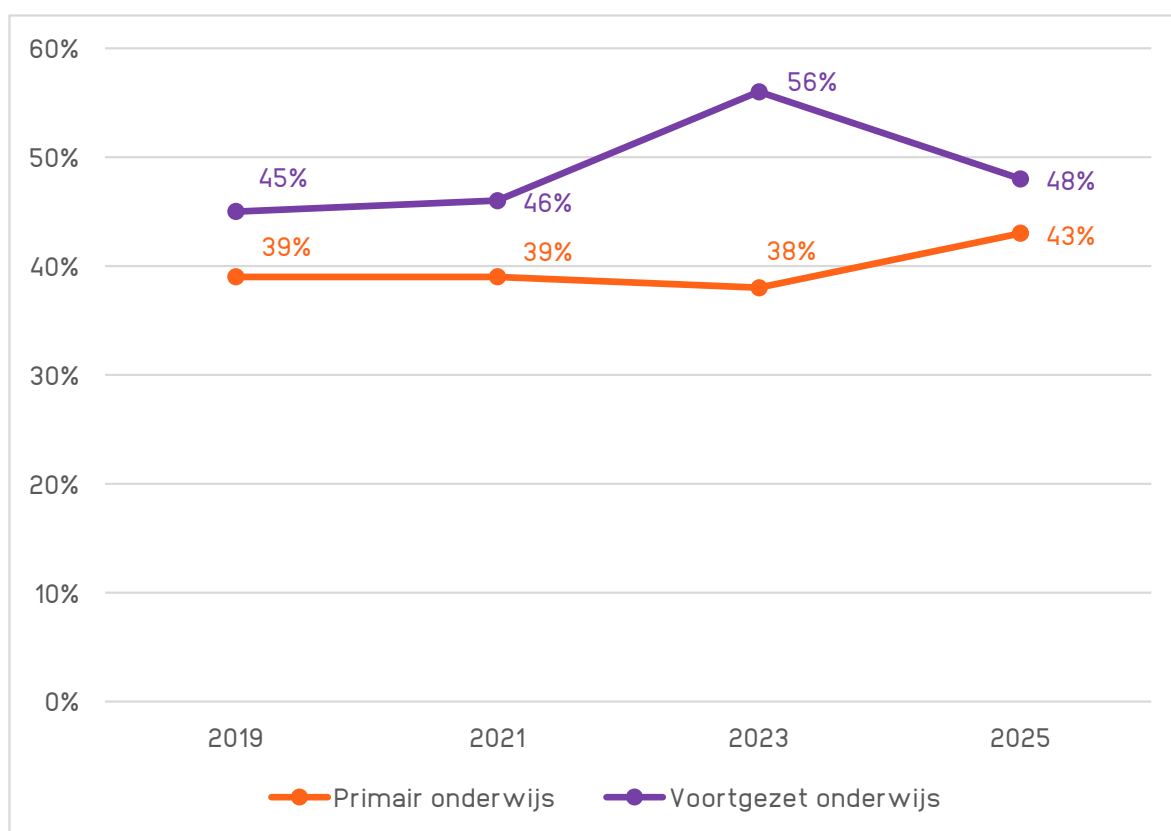
PRESTATIEDRUK

Nog steeds ervaart een grote groep kinderen druk om te presteren: volgens ouders 43% in het primair onderwijs en 48% in het voortgezet onderwijs. Opvallend is dat de prestatiedruk in het voortgezet onderwijs iets afneemt, terwijl de druk in het primair onderwijs juist wat toe lijkt te nemen.

GEVOLGEN PRESTATIEDRUK

Te veel prestatiedruk is onwenselijk. Uit een eerder onderzoek van Ouders & Onderwijs* blijkt dat kinderen die prestatiedruk ervaren minder zelfvertrouwen hebben (84%). Ook somberheid (65%), faalangst (76%) en concentratieproblemen (70%) zijn gevolgen van prestatiedruk.

Mijn kind ervaart druk om te presteren

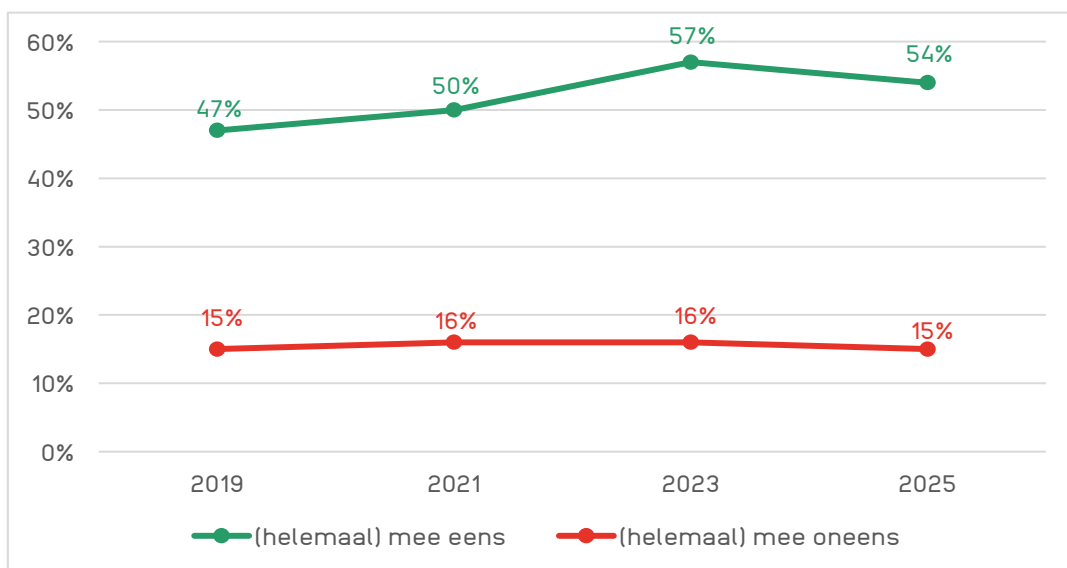
* Prestatiedruk in het onderwijs, april 2024

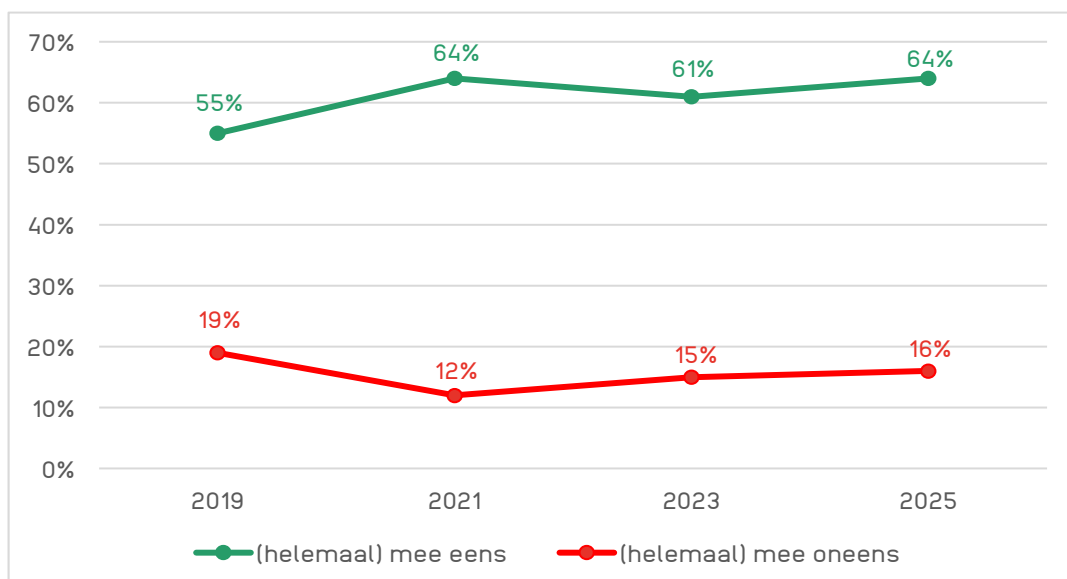
TOETSDRUK

Dat ouders de prestatiedruk vaak als negatief ervaren uit zich ook in hun oordeel over de hoeveelheid toetsen. Al jaren geeft een meerderheid van de ouders aan dat toetsen een te grote rol spelen in het onderwijs. Dit vindt 54% van de ouders met een kind in het basisonderwijs en 64% van de ouders met een kind in het voortgezet onderwijs.

P0: Toetsen spelen een te grote rol in het onderwijs

V0: Toetsen spelen een te grote rol in het onderwijs

* Prestatiedruk in het onderwijs, april 2024

CONCLUSIE

Ouders hebben de indruk dat hun kinderen minder vaak met plezier naar school gaan. Scholen hebben volgens ouders ook steeds meer moeite om een veilige schoolomgeving te bieden. Daarnaast neemt de prestatiedruk in het primair onderwijs toe. Gelukkig geven ouders aan dat in het voortgezet onderwijs de prestatiedruk bij hun kind afneemt en zijn toetsen geen grotere rol gaan spelen.

5

SCHOOLKOSTEN EN OUDERBIJDRAGE

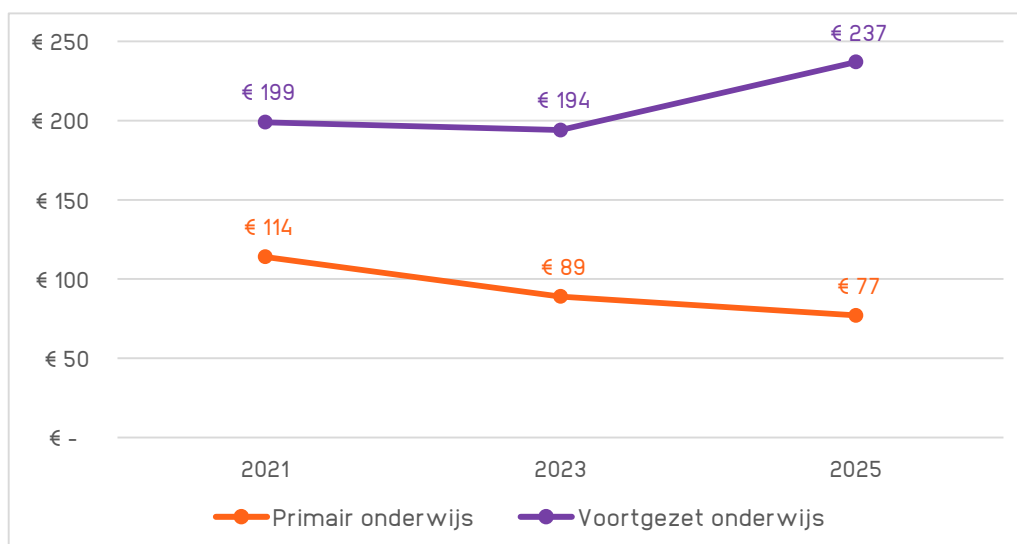
Alle kinderen moeten mee kunnen doen aan de activiteiten op school, ongeacht de portemonnee van ouders. Sinds 2021 zijn er nieuwe regels rondom de vrijwillige ouderbijdrage van kracht. Kinderen mogen niet meer uitgesloten worden van bijvoorbeeld schoolreisjes, excursies en schoolfeesten als ouders niet betalen.

De vrijwillige ouderbijdrage moet dus ook écht vrijwillig zijn. Dit hoofdstuk gaat over schoolkosten en de ouderbijdrage. Hoe ervaren ouders de ouderbijdrage? Met welke gevolgen krijgen ouders te maken die de bijdrage niet willen of kunnen betalen? En wat vinden ouders van de kosten van digitale leermiddelen en rekenmachine?

HOOGTE VAN DE OUDERBIJDRAGE

De gemiddelde ouderbijdrage in het primair onderwijs daalt volgens ouders naar €77,- per jaar, terwijl de gemiddelde bijdrage in het voortgezet onderwijs juist stijgt naar €237,- per jaar. Deze hogere kosten kunnen mogelijk verklaard worden door inflatie en daarmee toenemende kosten voor excursies of de aanschaf van een laptop of tablet. Er zijn ook scholen die helemaal geen ouderbijdrage vragen aan ouders: 7% in het primair onderwijs en 8% in het voortgezet onderwijs.

Bedrag ouderbijdrage per schooljaar

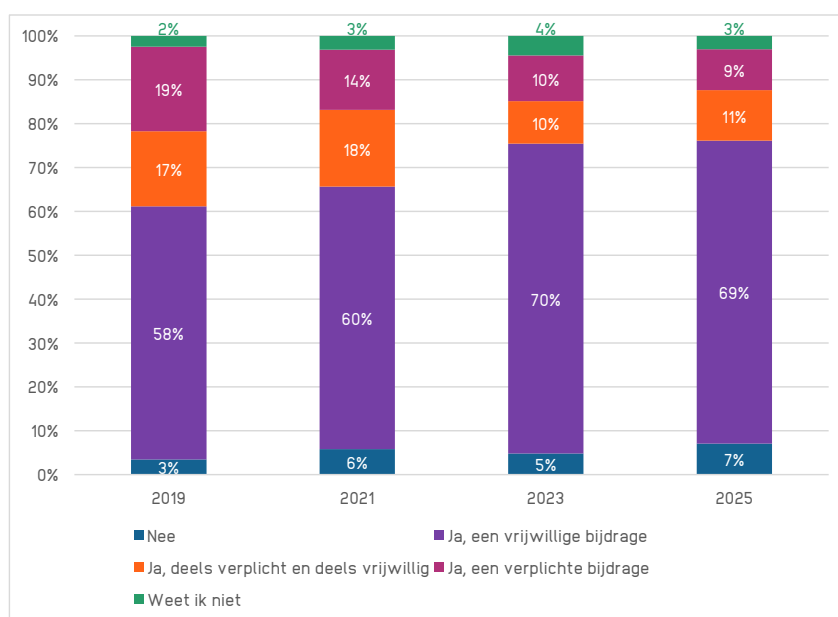

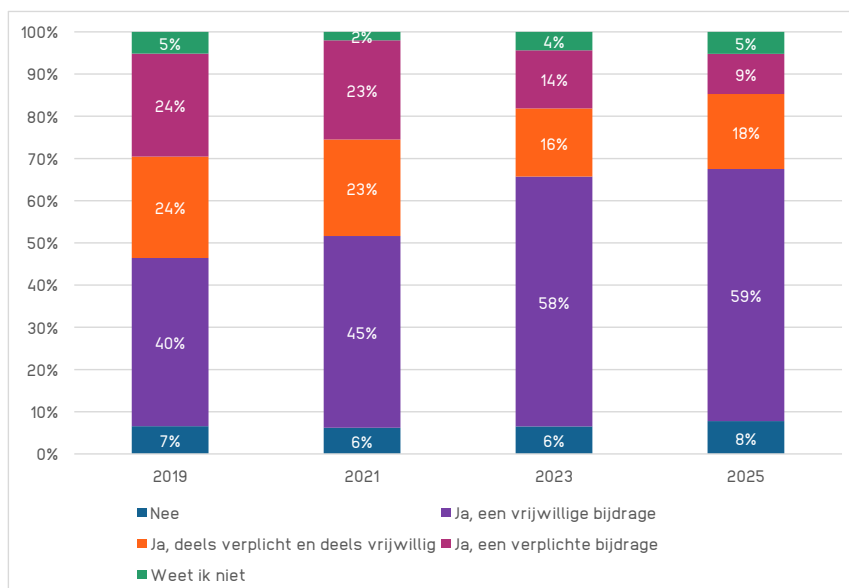
OUDERBIJDRAGE VERPLICHT?

Scholen vragen steeds minder vaak om een verplichte ouderbijdrage. Waar in 2019 36% van de ouders met een kind op de basisschool een (deels) verplichte bijdrage moest betalen, is dat in 2025 nog maar 20%. Ook middelbare scholen vragen minder vaak om een (deels) verplichte ouderbijdrage: van 48% in 2019, naar 27% in 2025.

P0: Vraagt de school van jouw kind een financiële bijdrage?

V0: Vraagt de school van jouw kind een financiële bijdrage?

HOE GAAN SCHOLEN OM MET DE OUDERBIJDRAGE?

Scholen gaan erg verschillend om met de ouderbijdrage. Sommige ouders vertellen dat de school van tevoren een schatting geeft van het bedrag dat ze zouden moeten betalen. Andere scholen vragen ouders om een extra ouderbijdrage te betalen als ze dat kunnen missen. Zo betalen ouders met een grote portemonnee voor de ouders met een kleinere portemonnee. Er zijn ook scholen die ouders betalingsregelingen aanbieden. Ondanks dat de ouderbijdrage volgens de wet vrijwillig is, ervaren ouders soms toch druk om een bijdrage te betalen.

Welke gevolgen heeft het als je de financiële bijdrage(n) niet betaalt?

“Het kan zijn dat sommige activiteiten niet doorgaan als te weinig ouders betalen”

“Als je het niet kan betalen, mag je dat aangeven. Elke ouder krijgt de mogelijkheid extra geld over te schrijven om deze tekorten te compenseren.”

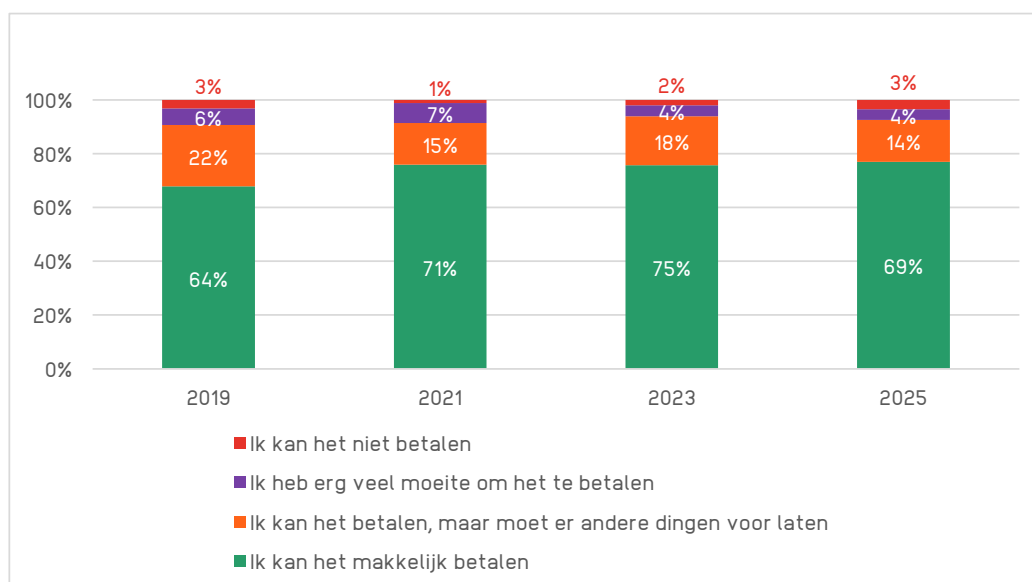
“Dan krijgt je kind steeds brieven mee naar huis dat het nog niet betaald is”

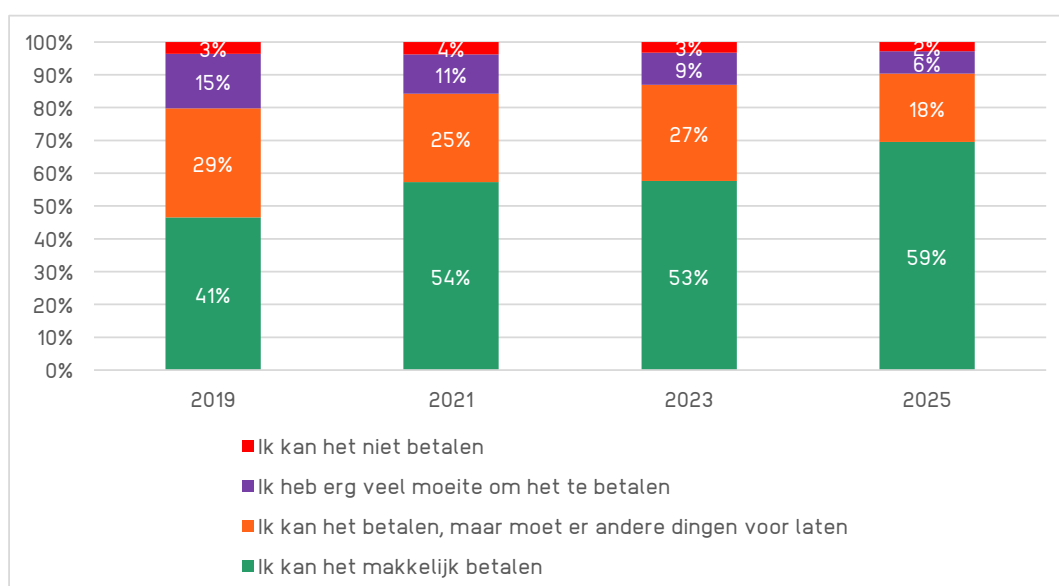
MOEITE MET BETALEN

Het is zorgelijk dat ouders ondanks het vrijwillige karakter van de ouderbijdrage toch druk ervaren om te betalen. In het primair onderwijs en in het voortgezet onderwijs is er namelijk een grote groep ouders die moeite heeft met het betalen van de ouderbijdrage. In het primair onderwijs gaat het om 21% van de ouders. Hiervan geeft 4% van de ouders aan heel veel moeite te hebben met het betalen van de ouderbijdrage en 3% kan de ouderbijdrage zelfs helemaal niet betalen. In het voortgezet onderwijs geeft 26% van de ouders aan de ouderbijdrage niet makkelijk te kunnen betalen, waarvan 6% erg veel moeite heeft en 2% de bijdrage niet kan betalen.

P0: In hoeverre heb je moeite dit bedrag te betalen?

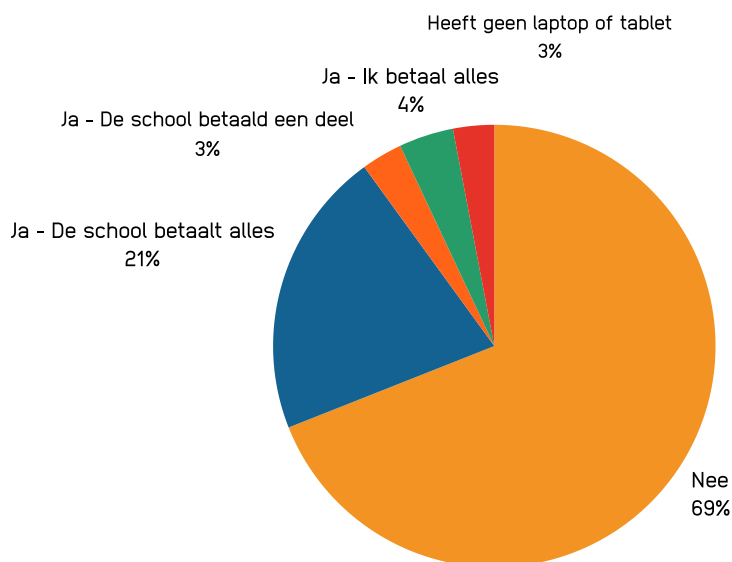
V0: In hoeverre heb je moeite dit bedrag te betalen?

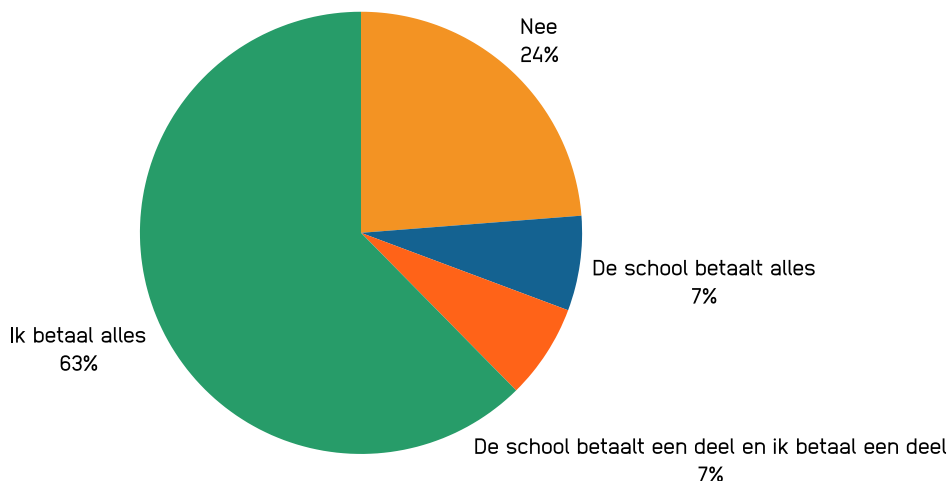
LAPTOPS IN HET ONDERWIJS

Digitale leermiddelen zijn steeds belangrijker in het onderwijs. In een eerder onderzoek* gaven veel ouders aan dat een tablet of laptop voor hun kind verplicht is op school. Op het primair onderwijs gaat het om bijna een derde van de ouders. In het voortgezet onderwijs is dit een stuk meer. Hier ervaart 76% van de ouders een tablet of laptop als een verplichting van de school. Er is daarnaast ook een groot verschil in wie er voor de digitale leermiddelen betaalt. In het primair onderwijs betaalt de school meestal voor de tablet of laptop. Op het voortgezet onderwijs draaien juist de ouders op voor de kosten: 63% betaalt deze volledig zelf.

P0: Op de school van mijn kind is een tablet of laptop verplicht

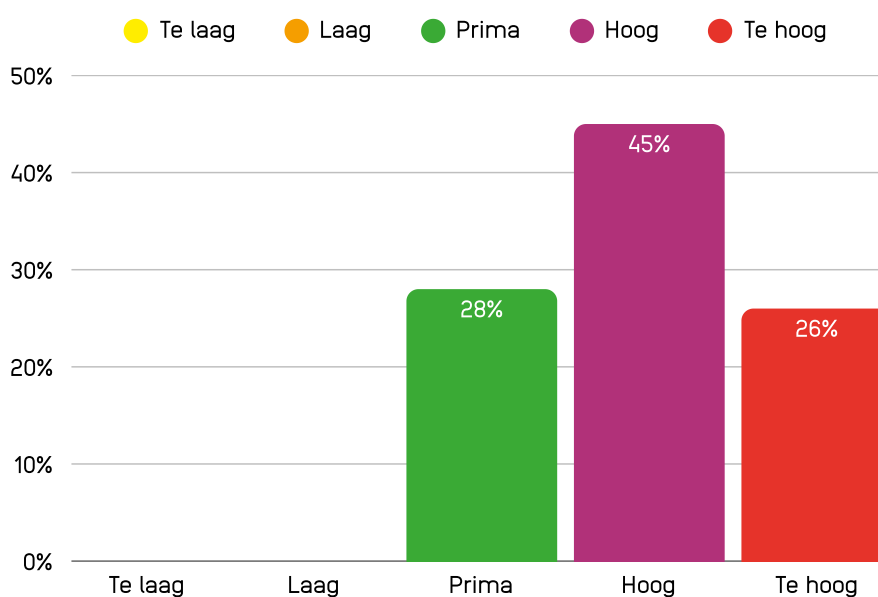
V0: Op de school van mijn kind is een tablet of laptop verplicht

GRAFISCHE REKENMACHINE

Naast de tablet en laptop is ook de rekenmachine onderwerp van gesprek als het gaat over schoolkosten. In een eerder onderzoek gaf 71% van de ouders aan dat ze de kosten voor een grafische rekenmachine hoog vinden en meer dan een kwart te hoog. Bovendien zegt de helft van de ouders dat de school geen andere oplossing biedt als een leerling geen grafische rekenmachine heeft.

Wat vind je van de hoogte van de kosten van de grafische rekenmachine?

Biedt de school een alternatief als je de grafische rekenmachine niet aanschaft?

* Onderzoek digitale leermiddelen, mei 2024

CONCLUSIE

Ouders ervaren de vrijwillige ouderbijdrage steeds minder als (deels) verplicht. Toch heeft nog steeds één op de vijf ouders moeite met het betalen ervan. Waar we zien dat de kosten voor het primair onderwijs blijven afnemen en scholen steeds vaker de noodzakelijke kosten dragen, is dit bij het voortgezet onderwijs juist tegenovergesteld. Daar nam de hoogte van de ouderbijdrage toe. Bovendien is de laptop of tablet daar vaker verplicht én dragen de ouders de kosten daarvoor. Tot slot zijn ook de kosten voor de verplichte rekenmachine hoog.

6

PASSEND EN INCLUSIEF ONDERWIJS

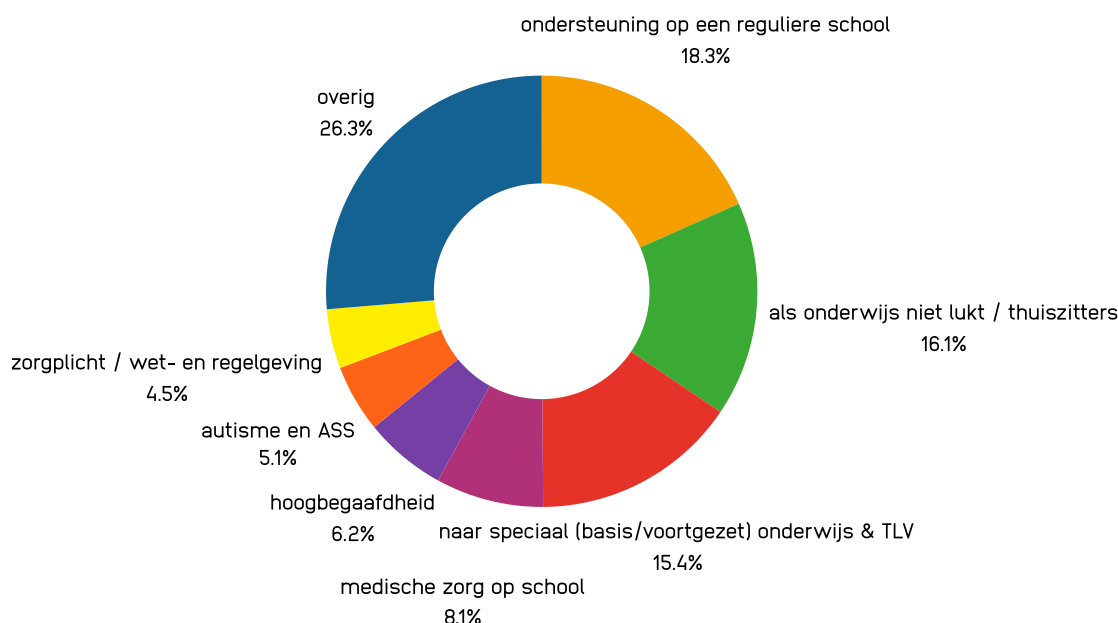
Voor elk kind moet een passende plek in het onderwijs zijn. Ook als een kind een extra ondersteuningsbehoefte heeft. Helaas lukt het nog steeds niet altijd om dit goed te organiseren. In 2024 kreeg Ouders & Onderwijs ruim 4500 hulpvragen van ouders over passend onderwijs.

Dit hoofdstuk gaat over passend en inclusief onderwijs. Welke signalen ontvangt Ouders & Onderwijs over passend onderwijs? En wat vinden ouders van inclusief onderwijs?

SIGNALEN OVER PASSEND ONDERWIJS

Ouders & Onderwijs krijgt veel vragen van ouders over passend onderwijs. Deze vragen komen uit alle onderwijssectoren en gaan over een groot aantal onderwerpen. Dit zijn de meest voorkomende vragen.

Vragen over passend onderwijs naar onderwerp

ONDERSTEUNING OP EEN REGULIERE SCHOOL

De meeste vragen over passend onderwijs gaan over ondersteuning op een reguliere school. Ouders hebben vragen over het (ontbreken van een) ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), of er is discussie over welke ondersteuning gewenst en haalbaar is. Soms zeggen scholen 'handelingsverlegen' te zijn, terwijl ouders vinden dat school meer zou kunnen doen om passende ondersteuning te bieden.

THUISZITTERS

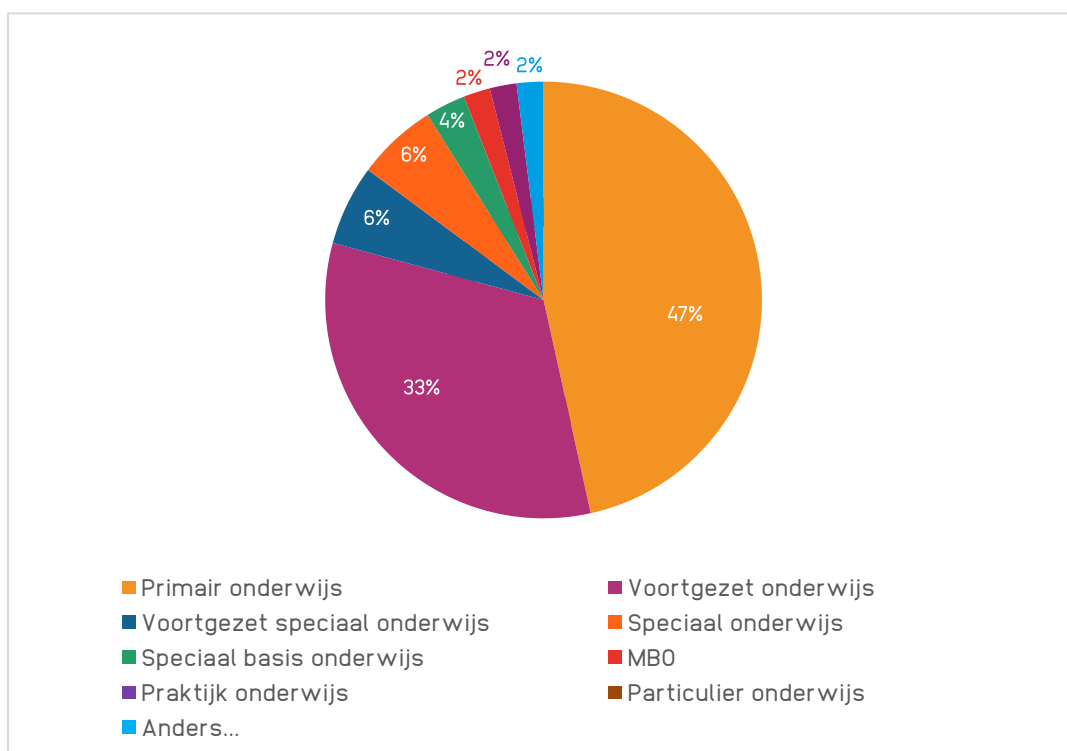
Ouders & Onderwijs krijgt ook veel vragen van ouders over kinderen die korte of langere tijd helemaal niet meer naar school gaan. Soms hebben zich vervelende situaties voorgedaan op school of sluit de school niet aan op de behoefte van een kind. Ook staan er steeds vaker kinderen op een wachtlijst voor een school of wachten ze op een behandeling in de jeugdhulp. Voor deze kinderen en hun ouders betekent dit een onzekere situatie en vaak ook dat er geen onderwijs geboden wordt. Helaas zijn er steeds meer thuiszittende kinderen in Nederland, iets waar het onderwijs meer aan zou moeten doen.

NAAR HET SPECIAAL ONDERWIJS

Als scholen in het regulier onderwijs niet goed weten hoe ze een kind passend onderwijs moeten geven, dan komt het vaak voor dat een kind naar het speciaal onderwijs wordt doorverwezen. Dit leidt vaak tot onenigheid tussen ouders en school. Soms vinden ouders dat school te snel besluit om een kind te verwijderen en is er op de huidige school nog niet veel gedaan om aan de behoefte van een kind tegemoet te komen.

Ook is er soms discussie over welke andere school het meest passend is. Ouders zouden het dan bijvoorbeeld graag nog eens proberen op een andere reguliere school, terwijl school vastbesloten is dat een kind naar het speciaal onderwijs moet. Veel schrijnende signalen krijgen we tegen het eind van het schooljaar. Dan krijgen kinderen soms enkele weken tot zelfs dagen voor de vakantie te horen dat zij na de zomer niet meer welkom zijn op school.

Vragen over passend onderwijs naar onderwijstype

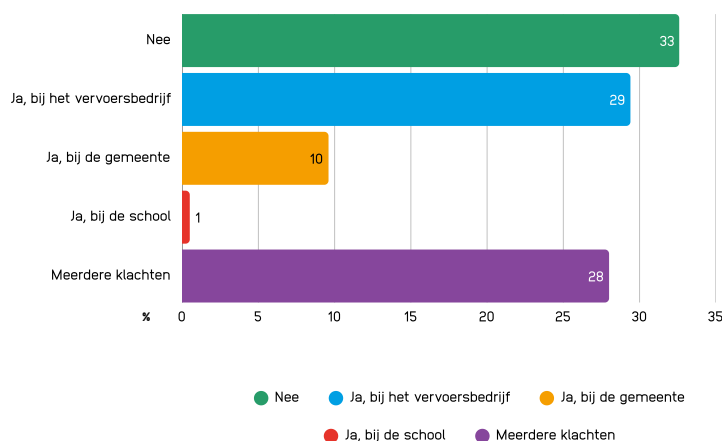

LEERLINGENVERVERVOER

Het leerlingenvervoer van en naar school blijft een zorg. In 2024 deed Ouders & Onderwijs onderzoek* naar de ervaringen van ouders met het leerlingenvervoer.

In dit onderzoek kwamen veel zorgelijke signalen van ouders naar voren. Zo zijn er veel wisselingen van chauffeurs, leerlingen worden niet of veel te laat opgehaald en zijn te lang onderweg. Maar liefst 67,4% van de ouders geeft aan dat ze wel eens een klacht hebben ingediend over het leerlingenvervoer.

Heb je wel eens een klacht ingediend over het leerlingenvervoer?

* Ouders over leerlingenvervoer, september 2024,

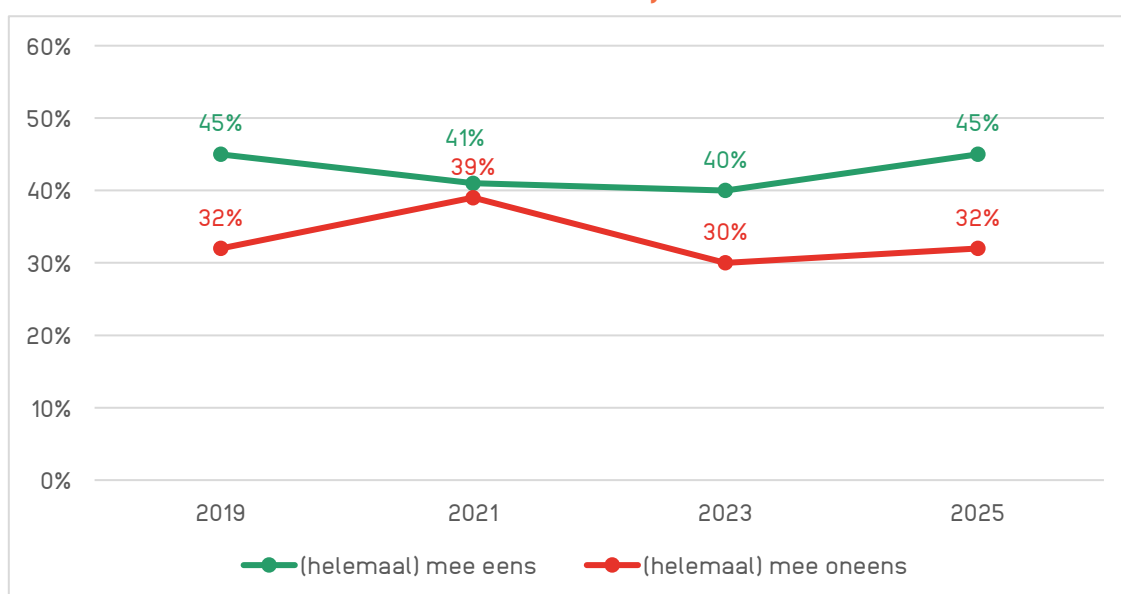

NAAR INCLUSIEF ONDERWIJS

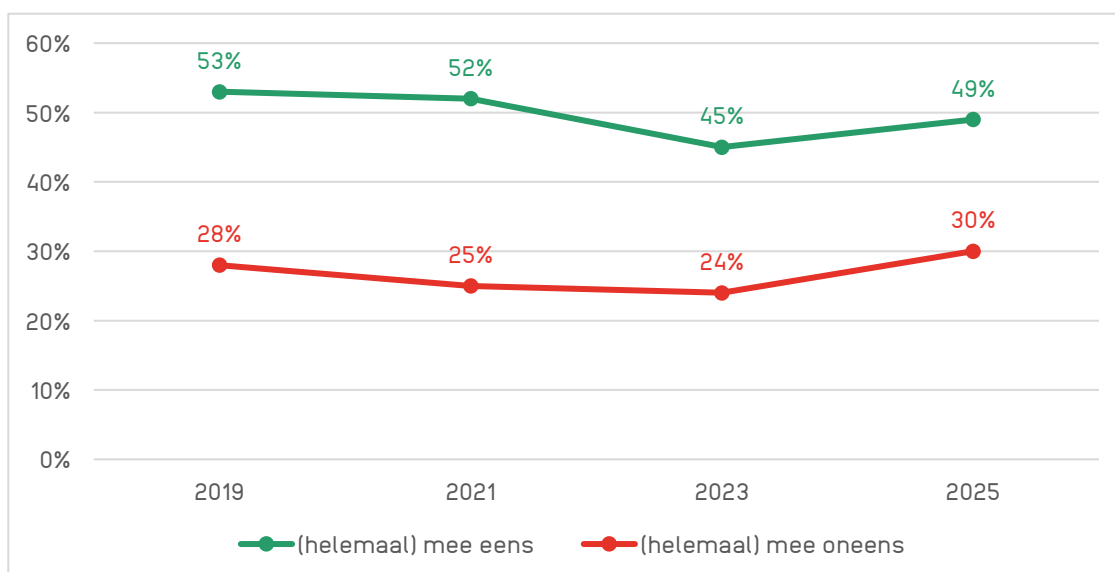
Inclusief onderwijs betekent dat alle kinderen met elkaar naar school gaan, ook als ze een beperking of ondersteuningsbehoefte hebben. De steun voor inclusief onderwijs neemt bij ouders licht toe. 45% van de ouders met een kind op het primair onderwijs en 49% van de ouders met een kind op het voortgezet onderwijs is van mening dat ieder kind naar dezelfde school in de buurt moet kunnen.

Alle kinderen, met of zonder beperking, moeten naar dezelfde buurtschool kunnen

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

CONCLUSIE

Ouders & Onderwijs krijgt veel signalen over problemen met passend onderwijs. Deze gaan onder andere over ondersteuning in het reguliere onderwijs, de zorgplicht en het proces van een tlv aanvragen.

Ook het leerlingenvervoer is al jaren een grote zorg onder ouders. Leerlingen moeten op tijd op school zijn, maar komen te laat door wisseling van chauffeurs, lange reistijden of worden helemaal niet opgehaald. Om dit te verbeteren zijn er vaste chauffeurs nodig en is voldoende begeleiding op de route noodzakelijk. Kortom: de betrouwbaarheid van het leerlingenvervoer moet omhoog.

Ten opzichte van 2023 is de steun voor inclusief onderwijs licht toegenomen. Ongeveer de helft van de ouders is van mening dat ieder kind naar dezelfde school in de buurt zou moeten kunnen.

LANDELIJK OUDERPANEL: LAAT VAN JE HOREN!

Met het ruim 9.700 ouders tellende **Landelijk Ouderpanel** brengt Ouders & Onderwijs de mening en ervaringen van ouders over het huidige onderwijs in kaart. Met de resultaten vragen we aandacht voor de positie en mening van ouders en verbeteren we de beschikbare informatie.

OVER OUDERS & ONDERWIJS

Ouders & Onderwijs is een organisatie voor alle ouders met kinderen in de schoolgaande leeftijd. We helpen ouders door ze te informeren en adviseren over alles wat met onderwijs te maken heeft. Daarnaast vertegenwoordigen we ouders richting de politiek, de onderwijssector en in de media.

OVER DE STAAT VAN DE OUDER

ONDERZOEK STAAT VAN DE OUDER

De Staat van de Ouder is een jaarlijkse publicatie van Ouders & Onderwijs. In een groot onderzoek vroegen we ouders naar hun ervaringen met verschillende actuele onderwerpen in het onderwijs. In totaal hebben 1130 ouders meegedaan met dit onderzoek. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op geslacht, opleidingsniveau en culturele achtergrond.

ONDERZOEK PRESTATIEDRUK IN HET ONDERWIJS

In dit onderzoek uit april 2024 stond de ervaring van ouders met prestatiedruk bij hun kind centraal. De vragenlijst werd door 907 respondenten ingevuld. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op geslacht, opleidingsniveau en culturele achtergrond.

ONDERZOEK DIGITALE LEERMIDDELEN

Ouders & Onderwijs wilde weten hoe scholen omgingen met de aanschaf van digitale leermiddelen en grafische rekenmachines. Deze vragenlijst werd in mei 2024 door 1211 respondenten ingevuld. De resultaten van het onderzoek zijn representatief op geslacht, opleidingsniveau en culturele achtergrond.

ONDERZOEK OUDERS OVER LEERLINGENVERVOER

In 2022 deed Ouders & Onderwijs al onderzoek naar ervaringen met het leerlingenvervoer. Dit onderzoek herhaalden we in 2024, om opnieuw inzicht te krijgen in de ervaringen van ouders met het leerlingenvervoer. Er waren 227 respondenten. De uitkomsten zijn niet representatief voor alle ouders wiens kinderen te maken hebben met leerlingenvervoer in Nederland. achtergrond, geslacht, opleidingsniveau en culturele achtergrond.

2025

DE STAAT VAN DE OUDER 2025

Colofon

Projectmanager Ouders & Onderwijs: Lotte Cats

Projectmedewerker: Marit Tijhuis

Redactie: Eline Jellema

Copy en design: Ramon van Hilten

Onderzoeksbureau: MWM2 (www.mwm2.nl)